Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 223. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЛИСТОПАДА 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 23, 1983 No. 223. VOL. XC.

І. ДЕМЯНЮКА ХОЧУТЬ ВИДАТИ ІЗРАЇЛЕВІ

Клівленд. — Пресове агетство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує, що федеральний маршал арештував в п'ятницю, 18-го листопада ц.р., Івана Демянюка, якого Департамент справедливости обвинуватив у злочинах під час Другої світової війни, кажучи, що він виконував службу сторожа в концентраційному таборі Треблінка і допомагав нацистам спалювати в газових камерах в'язнів, переважно жидів. Департамент справедливости хоче видати І. Демянюка, якого ніби то в'язні називали „Іваном Грізним", в руки ізраїльського правосуддя.

І. Демянюк, у випадку видачі, був би другою особою судженою в Ізраїлі за воєнні злочини супроти жидів. Першим був Адольф Айхман, старшина гестапо, який був обвинувачений за масове винищування жидів в европейських країнах окупованих гітлерівською Німеччиною. Айхмана ізраїльський суд засудив в 1962 році на кару смерти і вирок виконано через повішення.

Тепер І. Демянюк перебуває у федеральній в'язниці у Клівленді. Доналд Рассел, речник Служби іміграції і натуралізації, заявив, що процедура про видачу обвинуваченого розпічнеться на днях перед федеральним суддею Дейвидом Пирлманом. Як відомо, у газових камерах в концтаборі Треблінка в Польщі загинуло біля 900,000 жидів і в'язнів інших національностей, але підсудний заперечив свою співучасть у цьому винищуванні і заявив, що він був совєтським вояком, попав в полон до німців і від того часу перебував в полоні аж до закінчення війни. Його оборонець адвокат Марк О'Коннер заявив: „ми будемо змагатися проти зарядження Департаменту справедливости і складемо формальний протест проти ізраїльського вмішування у внутрішні справи ЗСА".

Вістку про видачу І. Демянюка ізраїльським чинникам помістила жидівська газета „Джерусалем Пост" минулої середи, 16-го листопада, пишучи, що ізраїльське міністерство юстиції започаткувало заходи про його видачу. Там сказано, що німецьке гестапо перевишколило І. Демянюка і доручило йому довіреній пост сторожа над в'язнями.

Високоповажний Пан
Д-р Іван Флис,
Голова Президії УАКРади,
Джерзі Сіті, ЗСА.

Високоповажний Пане Голово,

З нагоди потвердження Вас на становищі Голови Президії Української Американської Координаційної Ради прошу прийняти сердечні привітання і побажання у Вашій відповідальній праці.

Висловлюючи одночасно жаль, що не дійшло до порозуміння на громадсько-суспільному секторі українського життя в ЗСА, прошу прийняти до ласкавого відома, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, затримуючи свої взаємини з теперішнім УККА, бажає встановити контакт ізпівпрацю з УАКРадою, що Ви її очолюєте. Державний Центр УНРеспубліки в екзилі, маючи свої окремі завдання, як символ і речник волі українського народу відновити свою суверенну, самостійну і соборну державу, не може втручатися в окремі справи громадсько-суспільного життя української діяспори, а тим більше у непорозуміння, які можуть на цьому секторі виникати. Ми не перестанемо закликати українство в діяспорі до згоди і до несення всебічної допомоги нашим братам і сестрам в Україні, що провадять тяжку боротьбу за визволення з окупантом, не зважаючи на переслідування терор і русифікаційну політику Москви.

З правдивою пошаною і сердечним привітом

Микола Ліврицький
Президент Української Народної Республіки в екзилі

Фільм „Один день пізніше" оглянули мільйони американців

Ню Йорк. — Контроверсійний, „страхітливий", базований на уяві автора кіносценарія, фільм під заголовком „Один день пізніше", головним завданням якого було показати американському глядачеві страхіття атомової атаки тільки на одне американське місто Канзас-Сіті і нуклеарну війну між двома світовими надпотугами — З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом - оглядало, згідно з інформаціями телекомпанії Ей-Бі-Сі, яка була продуцентом цього фільму, біля 84 мільйонів американців.

Оглядали його також офіційні особи американського Уряду, між ними президент Роналд Реген, державний секретар Джордж Шулц, який після висвітлення виступив навіть з окремим коментарем на телевізії, радше відповідав на запитання кореспондента Ей-Бі-Сі Теда Коппела, та багато інших. Крім державного секретаря з відповідними коментарями у панелі виступали: колишній державний секретар д-р Генрі Кіссінджер, колишній головний дорадник у справах крайової безпеки Брент Сковкрофт, колумніст Віллям Ф. Баклі, астроном д-р Карл Саган колишній секретар Департаменту оборони Роберт МекНамара і автор Елі Візел, який пережив гітлерівський голокост, який на його думку, був подібним до показаного на фільмі нуклеарного голокосту.

Перші чотири — Шулц, Кіссінджер, Баклі і Сковкрофт — радше висловили своє застереження щодо змісту і цілі згаданого фільму; інші три — Саган, МекНамара і Візел — морально підтримували ідею поширювання такого матеріялу серед народів світу, що, на їх думку, скріпить рух народних мас проти нуклеарної війни і заставить уряди взяти до уваги замороження, а потім цілковиту заборону продукції цієї зброї.

Найбільш переконливо говорили державний секретар Дж. Шулц і Генрі Кіссінджер. Обидва передали свою затурбованість величезною наявністю нуклеарної зброї в СССР і ЗСА, як також в інших країнах світу.

Шулц між іншим заявив, що президент Р. Реген свідомий загрози від нуклеарної війни і тому його першою турботою є добитися редукції цієї нищівної зброї, але ЗСА не можуть заморозити своїх арсеналів, бо вони, в наявності посиленого нуклеарного озброєння СССР, можуть стати об'єктом політичного і мілітарного тиску, як також їхні альянти, безпеку яких зобов'язалися боронити ЗСА.

„Якщо йдеться про саме здраматизування нищівної сили нуклеарної атаки, то вона не дуже переконуюча, — заявив Г. Кіссінджер, довголітній голова Крайової ради безпеки за президентур Ніксона і Форда. Наслідки цієї атаки напевно були б страшніші, як показано на фільмі, але це не означає, що З'єднані Стейти Америки повинні однобічно припинити озброєння, хоч вони, більш як інші держави свідомі загрози від цієї зброї".

Як стало відомим, західньоевропейські держави, зокрема Федеральна Республіка Німеччини, Італія, Голляндія й інші погодились на висвітлення цього фільму, але СССР категорично відкинув таку можливість.

ДНІ АРАФАТА ДОБІГАЮТЬ КІНЦЯ

Тріполі, Ливан. — Підтримані Сирією палестинські бунтівники після зайняття останньої бази-форте ці лідера ПВО Ясіра Арафата Беддаві на північ від Тріполі, в понеділок, 21-го листопада, загнали прихильників Арафата в центр Тріполі, залишаючи йому мало можливостей якогось військового чи політичного вибору.

Згідно з заявою речника Арафата, Ахмеда Абдель Рахмана, вірні Арафатові частини відрізані від будь-яких інших його можливих залишених частин та від усіх джерел постачання. Сирійська та ізраїльська військовоморські фльоти загородили відступ морем.

Загнавши Арафата та рештки його вірних бійців у пастку в центрі Тріполі, бунтівники заявили зі своєї головної квартири в Дамаску, що вони оголошують негайне одностороннє припинення вогню. Одначе, через деякий час затишшя, обидві сторони відновили сильний артилерійський та мінометний вогонь, який продовжувався до пізньої ночі.

Арабські аналітики вважають, що бунтівники погодилися на коротку перерву з метою дати можливість цивільному населенню покинути свої будинки, щоб звільнити їх для поля бою, який тепер буде йти за кожну вулицю, за кожний будинок. У кращому випадку вони надіються на арабське посередництво в намаганнях домовитися про безумовне залишення Арафатом Тріполі та Ливану взагалі.

Арафат зі свого боку ще надіється на арабський і совєтський тиск на Сирію з метою виторгувати для нього якийсь „почесний відступ". До того часу, говорять дорадники Арафата, він буде пересовуватися між цивільним населенням Тріполі та, як поранений звір, огризатися і чекати, поки бунтівники не доберуться до нього, так само, як він робив це минулого року з ізраїльцями, під час останнього бою за Бейрут. Якби там не було, дні Арафата і його вірних частин добігають кінця.

Помер Роман Яценків, предсідник 51-го Відділу УНС в Чикаго

Джерзі Сіті, Н.Дж. — До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка від секретаря 51-го Відділу УНСоюзу ім. Патріярха Йосифа та голови Окружного Комітету Михайла Ольшанського, що в Чикаго помер ненадійно під час операції серця в дні 12-го листопада ц.р. Роман Яценків, предсідник 51-го Відділу УНСоюзу та член Окружної Управи Відділів УНСоюзу.

Роман Яценків народився в 1913 році у Львові і там закінчив свою освіту на Високій Школі Закордонної Торгівлі. До Америки прибув у 1951-му році і тут в Чікаго зразу включився в громадське та союзове життя. Р. Яценків, після смерти його брата Омеляна, засновника і предсідника 51-го Відділу УНСоюзу, був обраний предсідником цього ж Відділу ім. Патріярха Йосифа. Він теж був делегатом цього Відділу на 30-ій Конвенції УНСоюзу в Рочестері в травні 1982 року.

Св. п. Р. Яценків

Панахида була відправлена в понеділок, 14-го листопада, в похоронному заведенні Музики, а похорон відбувся у вівторок, 15-го листопада, з цього ж заведення до церкви свв. Володимира і Ольги та на цвинтар св. Миколая. Тіло Покійного відпроваджала на вічний спочинок опечалена українська, а зокрема союзова громада, для яких Покійний стільки трудився.

Створено комітет допомоги ген. П. Григоренкові

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З причини недуги, довгого перебування в шпиталі і потреби постійного догляду, ген. Петро Григоренко опинився в значних фінансових труднощах. Щоб прийти йому з допомогою, створився Громадський комітет в складі: Михайло Воскобійник, Іван Даниленко, Ілля Демиденко, Ігор Ольшанівський, Степан Процик, Роман Трач і Леонід Чудовський. Комітет відкрив у ЗУДАК-у окреме конто для цієї мети і звертається до українського громадянства з закликом посилати пожертви на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, Account No.5698, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141.

Тому що ЗУДАК має статус гуманітарної організації, ці пожертви можна відтягати від федерального податку. Просимо писати чеки в скороченні UUARC, Account No.5698.

У Джерзі Сіті відбудеться Листопадова Академія

Джерзі Сіті, Н.Дж. — (З. Гальkевич). — У неділю, 27-го листопада ц.р., тут в Народному Домі, при 90-92 Фліт вулиці, о год. 3-ій по полудні відбудеться Листопадова Академія, яку влаштовують спільно Пласт і СУМА.

Головну доповідь виголосить пластун Степан Сірий. У мистецькій частині виступлять: мистецький ансамбль з Глен Спей, Н. Й., „Дзвін"; діти Школи Українознавства, пластуни та сумівці — вірші й деклямації.

Л. Валенса протестує проти підвишки цін

Варшава, Польща. — Засновник і колишній лідер польської вільної профспілки „Солідарність" Лех Валенса закликав у неділю, 20-го листопада, до „боротьби" проти пляну уряду підвищити ціни на продукти харчування.

Валенса звернувся зі своїм закликом після таємної зустрічі з підпільними активістами профспілки.

„Працюючі люди не можуть погодитися на підвищення цін", — сказав Валенса у своїй заяві, яка дійшла до західних репортерів. „Обов'язком профспілки є організувати боротьбу на захист їх інтересів", — заявив колишній лідер „Солідарности".

Відкритий опір Валенси запланованому підвищенню цін є найдраматичнішим його кроком за останній час і правдоподібно поглибить тривогу уряду з огляду на його пляни підвищити ціни з початком нового року.

Заклик Валенси наступив після критики запланованого підвищення цін Католицькою Церквою і після заяви підпільного лідера „Солідарности" на варшавській район Збігнєва Буяка про те, що підвищення цін „треба припинити".

На початку цього місяця Польщу охопило загальне обурення з огляду на віднесення раціонування масла, і уряд мусів виступити з небувалим у комуністичній практиці проханням пробачення, але раціонування масла не скасував.

Минулої суботи центральний комітет правлячої комуністичної партії відбув свій дводенний пленум, розглянувши сумну картину польської економіки.

Згідно з повідомленнями офіційної преси центральний комітет схвалив заходи „покращання ефективности здійснення соціяльно-економічних плянів".

У СВІТІ

МИТНА СЛУЖБА ЗСА повідомила в неділю, 20-го листопада, що частини високочутливого і секретного американського компютора були затримані шведськими митними органами перед тим, як вони були відправлені до Совєтського Союзу. Високий службовець митниці ЗСА Віллям Грін заявив, що перехоплені чотири великі пачки з частинами компютера є другою половиною того матеріялу, який був перехоплений 11-го листопада західньонімецькими митними властями в Гамбургу, де були затримані три пачки.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ уряд повідомив у неділю, 20-го листопада, що совєтський лідер Юрій Андропов вислав офіційний лист до західньонімецького канцлера Гельмута Коля напередодні парляментських дебат про дальшу долю розміщення нових американських ракет середнього засягу на території Західньої Німеччини. Речник уряду Александер Аллярдт відмовився повідомити про зміст листа, але консервативна гамбурґська газета „Більд ам Зоннтаґ" заявила, що совєтський лідер остеріг, що німецький уряд мусить бути готовий „прийняти наслідки", якщо Західня Німеччина продовжуватиме розміщення ракет.

ОДИН ІЗ ДВОХ ТЕРОРИСТІВ, які їхали на мотоциклі, кинув бомбу в набитий людьми ресторан на передмісті Парижу, поранивши 30 відвідувачів, серед яких було декілька дітей. Поліція повідомила, що покищо жадна група терористів не призналася до цього акту терору. Власник ресторану народжений в Тунісі жид Роберт Таїб сказав, що цей злочин, можливо, пов'язаний з подіями в Ливані. Всі поранені отримали легкі пошкодження, головно від розбитих віконних шибок.

ПОНАД 15,000 ФІЛІППІНЦІВ з плякатами „Дякуємо Вам, президент Реген", очолені матір'ю вбитого опозиційного лідера Беніньо Акіно, вийшли в неділю, 20-го листопада на вулиці Манілі, щоб виявити свої почуття підтримки президента Роналда Регена і його політики.

КНИЖКА, ЯКА БУЛА опублікована в Австралії, твердить, що колишній прем'єр-міністер цієї країни Гаролд Голт, який ніби втопився, купаючись у морі, насправді був китайським шпигуном на протязі 36-ох років, а 1967 року був викрадений китайськими підводниками і на китайському підводному човні перевезений до Китаю. Таку рятівну акцію китайці провели саме тоді, як австралійська контррозвідка почала натрапляти на нечисті сліди Голта. Австралійський уряд уже видав заяву, яка заперечує твердження англійського письменника Антоні Грея в його книжці „Прем'єр-міністер був шпигуном".

ЗАХІДНІ ДИПЛОМТИ повідомляють з Єрусалиму, що на Близькому Сході останнім часом, крім реальних тривожних подій, кружляють ще найрізноманітніші чутки про ще тривожніші часи. Кілька днів тому поширювалися чутки серед офіційних кіл про можливе американське рішуче вмішання у близькосхідній конфлікт, що покищо не оправдалось. Тепер ходять чутки про непевний стан здоров'я президента Сирії Гафеза аль-Ассада. Минулого тижня Ассад відмовився зустрітися з президентом Ливану Аміном Гемаєлем. Офіційне оправдання такої відмови основувалося на необхідності пройти хірургічну операцію на запалення сліпої кишки. Але тепер, коли хвороба Ассада затягнулася, ходять чутки, що він хворіє на серце.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ЧАРЛЗ ПЕРСІ, республіканець з Іллиной, голова сенатської комісії закордонних зв'язків, звернувся до секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера, щоб він змінив свою політику у відношенні до американських морських піхотинців, які загинули від самовбивчого атентату на головну квартиру вояків в Бейруті. Покликаючись на заяву президента Роналда Регена, який свого часу відмічував, що 239 вояків загинули під час виконування їхніх військових повинностей, обороняючи безпеку ЗСА і вільного світу. Ч. Персі був обурений нотаткою, яку Пентагон вислав на адресу однієї родини із заміткою, що „ваш син загинув трагічною смертю", замість раніших повідомлень: „загинув під час військової акції". Після такого очеркнення протестують родичі, які переслали на руки сен. Персі копії їхніх листів висланих до президента Р. Регена і Пентагону.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ АМБАСАДОР ЗСА для справ Близького Сходу Доналд Рамсфелл зустрінувся в Дамаску із сирійським міністром закордонних справ Абделем Галімом Каддамом і обговорив з ним цілий ряд справ пов'язаних з проблемами в Ливані і на Близькому Сході взагалі. Кореспонденти у Вашінгтоні настирливо допитувалися державного секретаря Джорджа Шулца про висліди розмов в Сирії, але Шулц відмовився від всяких коментарів заявляючи, що розмови ще не закінчились і тому було б передчасно займати до них становище.

ТОРНАДА І ЗЛИВНІ ДОЩІ навістили кілька полудневосхідних стейтів, починаючи від Алабами і кінчаючи на Фльориді. Зливні дощі і громовиці навістили зокрема Фльориду у висліді чого загинуло дві особи, а вісім осіб загинули у пов'язанні з поганою погодою. Шість осіб загинули під час летунської катастрофи двомоторного приватного літака. Найбільше зниження зазнали місцевості Пенсакола і Армонд Біч на Фльориді, де торнада знищили багато житлових будинків.

КОМІСІЯ ТОРГІВЛІ у Палаті Репрезентантів прийняла більшістю голосів постанову про створення крайового центру для зберігання і пересадження людських органів зокрема нирок, печінки, очей та інших й встановлення компюторської системи з „жертводавцями" і потребуючими особами. Постанова забороняє однак продаж за гроші людських органів, бо, це, на думку багатьох членів комісії, могло б причинитись до зумисного вбивства осіб. Комісія погодилась також на поширення програми Медікер для осіб, які потребуватимуть конечно пересаджлення якогось органу.

98-ИЙ КОНҐРЕС ЗАКІНЧИВ свою сесію в п'ятницю, 18-го листопада, і повернеться на чергову аж 23-го січня наступного року. Політичні спостерігачі кажуть, що обидві палати Конґресу змагалися з президентом Роналдом Регеном дуже рішучо, але він, в кінцевому змаганні, вийшов переможцем, добившись ухвал Конґресу у багатьох найважливіших справах. Навіть в контрольованій демократами Палаті Репрезентантів Р. Реген зумів „перехопити" усі важні законопроєкти і ухвали у справах зовнішньої і внутрішньої політики та оборони. У висліді тієї відносно доброї співпраці Білого Дому з Конґресом були прийняті компромісові ухвали про присутність американського війська в Ливані і Гренаді, схвалено оборонний бюджет у висоті 249,8 більйона долярів і 24 мільйони долярів на допомогу для повстанців в Нікараґуа, схвалено фонди для серійної продукції міжконтинентальних ракет МХ і підвищено висоту дефіциту Уряду.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ опублікував нову листу місцевостей у З'єднаних Стейтах Америки до яких совєтські громадяни, включно з дипломатами і кореспондентами газет, не мають права в'їзду. Заборонені місцевості це переважно райони виробу модерної технології „Сілікон Веллі" в Каліфорнії та інші. Копію листа переслано також до совєтської амбасади у Вашінгтоні. Заборона поїздок для совєтських громадян розпочалася після того, як Москва дуже обмежила поїздки для американських громадян в СССР, які також включали урядників амбасади ЗСА і кореспондентів засобів масової інформації.

ПРЕДСТАВНИКИ американських Церков виступили із закликом до народу бойкотувати порнографічну літературу і домагатися від своїх леґіслятур заборони публічної продажі цієї літератури, зокрема для молоді. Звернення церковних речників появилося у висліді триденної наради, цілию якої було вжити справи поборення порнографії серед молоді.

ДАНА ФЕДЕНКО ОБРАНА КРАЛЕЮ ПРЕСИ

АНЯ БОГАЧЕВСЬКА ОБРАНА ЗАСТУПНИЦЕЮ КРАЛІ; ДАРІЯ КУЗИК ПРОГОЛОСИЛА СТИПЕНДІЮ У ПАМ'ЯТЬ СВОГО МУЖА

Філядельфія. — Тут у приміщеннях авдиторії св. Йосафата відбувся в суботу, 19-го листопада ц.р., 11-ий з черги Баль української преси, що його кожного року підготовляють члени Фінансової комісії СФУЖО під проводом Марії Харини, а співорганізатором є Спілка Українських Журналістів Америки.

Понад 300 осіб добірної публіки, в тому велике число молоді, заповнили залю, з великим зацікавленням очікуючи проголошення вибору кралі та князівен української преси, що відбулося після презентації 19-ох кандидаток, представниць української преси, представниці підпільної української преси, яка не брала участи в змаганнях, і молоденької представниці „Веселки".

Дана Феденко

Аня Богачевська

Після довгих нарад проголошено вислід, у якому кралею 11-го Балю жюрі обрало представницю сатиричного журналу „Лис Микита", Дану Тересу Феденко, її першою заступницею — князівною представницю „Свободи" Аню Богачевську, а другою князівною представницю „Юнака" Христю Санторе. Окремо відзначено ще дві кандидатки: Марту Михайлюк („Бюлетень Золотого Хреста") за її журналістичну діяльність і Олександру Грицак („Шлях") за її вийняткове зацікавлення українською проблематикою.

Майстрами церемонії були Мирослав Гил і Олег Прасіцький, які представляли поодиноких кандидаток та їхніх ескортів.

Баль відкрила М. Харина, вітаючи присутніх і вияснюючи завдання цих балів. Ольга Кузьмович вітала як голова СУЖА, проголошуючи врочисто першу велику стипендію для молодого студента або студентки журналістики в сумі 3,000 долярів, яку дала Дарія Кузик у пам'ять та на бажання свого покійного мужа, відомого українського журналіста і редактора „Нашого голосу" бл. п. Дмитра Кузика. Слово до учасників і молоді виголосив почесний голова СУЖА сеньйор журналістів ред. Іван Кедрин, який був одним із нечисленних журналістів, присутніх на балі. Вибором займалось жюрі під проводом Лілії Крушельницької в складі: Слава Гєруляк, Христя Сеник, Віктор Кулій та Роман Юзенів.

Під гучні оплески публіки минулорічна краля Адріяна Гаврилюк передала свою „корону" і виголосила слово, а нагородженні отримали нагороди від організаторів

(Закінчення на стор. 2)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Подяки — День Родини

Мало є таких американських патріотів, а навіть дітей американських, які, святкуючи щорічно четвертий четвер в листопаді, не знали б історичного походження цієї традиції, але мало є таких, які в той день згадують в якийсь особливіший спосіб перших пришельців на американську землю, що дякували Господеві за те, що вони пережили важку зиму у голоді і холоді. Це відоме державне свято Америки натомість невідоме европейським народам і країнам. В Америці, де Церква відділена від держави, тільки два церковні свята є „леґальними" днями, вільними від праці: Різдво і Великдень. Зате є кілька інших свят, при чому Уряд, йдучи назустріч робітничим спілкам, сполучив деякі із цих нецерковних свят із суботою і неділею, щоб дати працюючим людям „довгий кінець тижня".

День Подяки в ЗСА став з часом насправді днем родинної зустрічі за святковим столом. Тому, що з усіх страв індик вважається однією з найбільш смачних і вибагливих м'ясних страв, а крім того диких індиків залюбки полювали індіяни, автохтони Америки, і цього ж навчили перших білих поселенців у Новому світі, то індик став своєрідним символом Дня Подяки, і дехто з американців так і називає той день „Днем Індика". Очевидно, в Америці, де процвітає, як ніде інде у світі, промисл і торгівля на базі вільної ініціятиви і вільного суперництва, скомерціялізовано всі ці „леґальні" вільні від праці дні, щоб використати їх для бизнесу. Передріздвяний час є жнивами для всіх крамниць, в яких люди одні одним купують дарунки „під ялинку". Це жнива також для окремих крамниць із святковими картками — теж сутоамериканський звичай висилати картки із привітами рідним, приятелям і знайомим з усіх можливих і неможливих нагод. День Подяки — це жнива для харчових крамниць, бо це неначе амбіція кожної родини в Америці, щоби тоді стіл, за який засідають члени родини, був заставлений всіма присмаками, між якими царює індик.

Але це подвійно гарна і добра традиція. Перш за все — люди в Америці, народжені тут і іміґранти всіх рас і народів, мусять бути вдячними Господеві за те, що так покерував їх долею, що вони можуть тут користати з усіх благ, що їх дає повна свобода, ґарантована „праведним законом Вашінґтона". Старшим іміґрантам трудно привикнути до американського способу життя; людям, які прибули вже дорослими, а то і літніми на американську землю, трудно спершу влаштуватися, трудно вивчити сяк-так англійську мову з її етимологічним правописом, трудно навчитись, що таке „спеллінґ" і трудно зрозуміти, що в Америці — країні найвищого добробуту — цей добробут опертий на важкій праці. Для молоді, для тут народжених чи прибулих сюди у дитячому або молодечому віці, Америка є країною безмежних можливостей, це справжній рай, але й їм треба наполегливо працювати. Молодим також не дуже легко приходиться здобути собі такий варстат праці, який дозволив би їм заснувати собі власну родину і жити без турботи за завтрішній день (і в Америці також не бракує бідноти), а все ж — людина, яка не нехтує працею і має амбіцію піднятися вище на суспільній драбині, — здобуває це тут легше і краще, як будь-деінде у світі.

Тому є за що дякувати Богові і нам, українцям, яких воєнна катастрофа викинула на американський терен. Виявилося ще раз, що українські люди — тугі, роботящі, амбітні, і тому тепер у великій більшості наша американська українська громада може похвалитися не тільки заможним, — у декого середньо-заможним, у декого таки дуже заможним, — матеріяльним станом , але й такими культурними надбаннями, які заповняють ту прогалину, що настала в Україні, де ворог наставлений на знівечення української національної особовости і на зведення її до рівня малоросійського етносу й „радянського народу". Ми вдячні Господеві за величаву розбудову у вільному світі всіх наших трьох Церков, коли в Україні „навіть молитись ворог не дасть".

Гарна і подивугідна традиція Дня Подяки, що став Днем Родини. Правильно і гарно зробив президент Реґен, проголосивши День Родини. Родинний зв'язок — це щось найкраще в людському роді, особливо тепер, коли затерлась різниця між волею і сваволею і коли настала глибока криза у ділянці моралі. Зберігання родини як одности — це шляхетна і висока ціль. З так званих розбитих подруж аж надто часто виходять діти — душевно скалічені. Коли в родині батько і мати, брати і сестри цупко одні одних тримаються і коли спаює їх взаємна глибока родинна любов — то це ґарантія здоров'я цілого суспільства, цілого народу.

І тому й нам у цьогорічному Дні Подяки треба бажати одні одним, щоб це був дійсно день відпочинку в гурті членів родини, пов'язаних нерозривним ланцюгом щирого сантименту. Треба дякувати Господеві за всі добра, що їх зіслав і зсилає далі, та просити, щоб ще прислав нам благо національно-громадської єдности, якої благаємо у церковній пісні в неділю у церкві, але не хочемо здійснювати в нашому щоденному житті.

Микола Лівицький
Президент Української Народної Республіки в екзилі

ЗАМІСТЬ ПРИВІТАННЯ ДЛЯ IV СКВУ

Відбуття IV Конґресу СКВУ — це подія величезної ваги не тільки для українців в діяспорі, але й для тих, що перебувають на батьківщині. Велику увагу до IV СКВУ прив'язує, зрозуміла річ, Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі. Тим більше, що ДЦ УНРеспубліки в екзилі був тим, який заініціював справу створення СКВУ (майже одночасно, але окремо від ініціятиви бл. п. полк. Андрія Мельника), висловлюючись за те, щоб перший Конґрес СКВУ відбувся у 40-ліття проголошення суверенности і самостійности новітньої української держави Української Народної Республіки. З різних причин виконати задуму про відбуття першого конґресу у 40-ліття найважливішої події в новітній історії України не пощастило. Добре, що це сталося в 10 років пізніше, у 50-ліття проголошення суверенности української держави.

Я міг би обмежитися тим, щоб в імені ДЦ УНРеспубліки в екзилі привітати всіх учасників IV СКВУ і побажати повного успіху в його працях. Проте, вже майже напередодні Конґресу все більше ширяться повні турбот голоси, що під час Конґресу може прийти якщо не до повного розбиття, то принаймні до поглиблення розбиття, яке саме тепер спостерігаємо на секторі українського громадсько-суспільного життя в діяспорі, або до сецесії якоїсь частини делеґатів Конґресу, або, що гірше, до повного провалу, а значить до хаосу в цій преважливій ділянці нашої діяльности. Якщо б таке сталося, це була б невіджалувана і, може, довгими роками не до направлення шкода для загальноукраїнської національної справи. Цьому за всяку ціну треба запобігти, а тому і моє привітання для IV СКВУ випаде трохи довшим.

Я погоджуюся з думкою Івана Кедрина („Свобода" з 3-го листопада 1983 року), що краще було б відкласти скликання IV СКВУ, аніж іти на нього „на сліпо". Відкласти, одначе, не до часу „полагоди заколоту", що настав був в Америці, бо така полагода заколоту може потривати досить довго, але до часу зговорення і порозуміння поміж тими, що будуть брати участь у IV СКВУ. Бо, якщо замість позитивного результату Конґресу настане поглиблення розбиття або й повний провал, то це принесе, повторюю, жахливу шкоду для нашої національної справи; ця шкода очевидна в найрізнородніших аспектах.

Насамперед шкода сталася б для українського організованого життя в діяспорі. Бо не трудно собі уявити, що неуспіх IV СКВУ відіб'ється неґативно на українському житті в різних країнах діяспори. Чи брак хоч сякої-такої згоди на Конґресі СКВУ не приведе до нових розходжень і непорозумінь в українській громаді у різних країнах поселення? І тоді треба буде зужити величезну енергію на „полагоду" взаємних українських стосунків не тільки в ЗСА, але в інших країнах вільного світу.

Неуспіх IV СКВУ дошкульно вдарить по престижу українців серед чужинецького світу, а значить зменшить наші можливості виступати в обороні української справи на міжнародному форумі. Мені не раз приходилося чути слова признання для українців серед різних чужинецьких кіл, бо, мовляв, українці, не зважаючи на все зрізничковання, потрапили створити свою громадсько-суспільну централю і виступають однозгідно, коли йдеться про їх спільні національні інтереси. З яким обличчям станемо ми перед чужинцями, коли IV СКВУ доведе до нового розбиття або й цілковитого провалу!

Та, найголовніше, провал IV СКВУ зробив би надзвичайно пригноблююче враження на українців на батьківщині. Ми ж маємо виступати в обороні поневоленої (але нескореної, як ми всі твердимо) України. Яка ж це буде оборона, як ми не зможемо всі спільно виступати з цією обороною? Як би тішився ворог, коли б його розкладницька дія таки дала йому позитивний результат!

Всі немов би то погоджуються з думкою, що відкласти скликання Конґресу тепер вже неможливо. А значить треба не допустити до неґативного результату праць Конґресу. Чи цього не дасться доконати? Чи не можна погодитися щодо таких пунктів:

1. Допустити до участи в Конґресі всіх делеґатів, які можуть виказатися уповноваженнями справді поважних і патріотичних та самостійницьких організацій. Звичайно, не можна брати в рахубу якихось несерйозних громад, що їх створено тільки для того, щоб мати голоси на Конґресі.

2. Допустити коротке обговорення спірних справ, але не допустити до голосування і переголосування в цих справах. Такі справи треба виключити від остаточного вирішення, а натомість покликати до життя спеціяльну комісію, яка мала б своїм завданням полагодження всіх конфліктних справ — звичайно в дусі компромісу.

3. Допустити до майбутнього Секретаріяту, до Екзекутиви, осіб з різних, так би мовити, груп. Але вибрати невтрального голову Секретаріяту, себто повернутися до того часу, коли на чолі СКВУ був загальношанований і неприналежний до тієї чи іншої партійної групи о. д-р В. Кушнір. Чи такої людини з яскравим національним і самостійницьким наставленням не можна знайти серед наших науковців, професіоналістів тощо?

4. І — це, певно, найголовніше — повторити й підкреслити, що СКВУ стоїть на непохитних позиціях відновлення суверенної, самостійної і соборної української держави, як вона існувала за поґвалтованої російсько-совєтським імперіялізмом Української Народної Республіки, та всебічно підтримує прагнення українського народу на батьківщині відновити таку свою державу.

Чи цих пунктів (або їм подібних) не можна здійснити? При добрій волі і при зрозумінні того, що Конґрес СКВУ мусить за всяку ціну пройти позитивно, це не неможливо. З такими побажаннями я сердечно вітаю IV СКВУ.

СФУЖО у 100-річчя Українського Жіночого Руху

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій має вже за собою 35 років існування і організаційної праці. Заснована в 1948 році в Ню Йорку, ЗСА, вона скоординувала працю майже всіх існуючих жіночих організацій в вільному світі, щоб своїм спільним виступом бути речником українського жіноцтва поза межами рідного краю, що його, після Другої світової війни, загарбав московсько-большевицький окупант під свою абсолютну залежність, далекойдучою метою якої було й далі є тотальне знищення українського народу — як нації з її слушними аспіраціями.

Наша мета велика, але засоби до її осягнення — дуже обмежені. Треба боротися із незнанням або упередженням урядів, преси, поодиноких впливових осіб у країнах вільного світу, що в ньому діє проти нас московська біла й червоно-большевицька пропаґанда і незнання нашої історії.

Яку силу духа і фінансових засобів мусить мати українська світова організація, щоб не лиш встоятися проти всіх перешкод і наклепів, але також відкрити чесним людям очі на нашу велику трагічну правду.

Українська жінка на протязі нашої історії в найважчих життєвих умовинах вміла втримати свою особисту і національну гідність для своєї вужчої родини і дальшої родини — нації; була здібна до великих особистих жертв, і на цих її прикметах розбудовувались колись українські жіночі організації. Прикмети ці стали основним чинником об'єднання жінок у вільному світі в Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Відбулося уже чотири Конгреси СФУЖО і кожний з них стояв на щораз вищому рівні, але все ще мало: треба більше відданих рук й умів для праці у різних ділянках, треба більше жертвенности загалу українського жіноцтва.

У цьому 1983 році СФУЖО започаткувало 100-річчя Українського Жіночого Руху, ініціяторкою і символом якого стала Наталія Кобринська в 1884 році в рідному краю. Український Жіночий Рух не обмежується лиш до здобуття більших прав жінки в суспільстві, але він одночасно стає в обороні поневоленої української нації, бо тільки в своїй самостійній державі зможе українська жінка осягнути своє повноправне становище, а не його карикатурну підмінку в формі „щасливого життя в комуністичному раю".

Всі існуючі в вільному світі українські жіночі організації, без уваги на конфесійні й політичні різниці, повинні стати членами Світової Федерації Жіночих Організацій і спільними силами здобувати впливи на світовому форумі.

У днях 28-го і 29-го листопада 1983 року відбуватимуться наради Управи СФУЖО, що в них візьмуть участь представниці складових організацій з різних країн; під час нарад будуть продискутовані всі внутрішньо-організаційні та зовнішньо-пропаґандивні справи.

Українське громадянство повинно взяти численну участь у святковому започаткуванні відзначення 100-річчя Українського Жіночого Руху, що відбудеться на протязі цілого дня, 28-го листопада ц. р., в Торонто, як подано в „Комунікаті СФУЖО".

Я. В.

Микола Бараболяк

А СПОВІДЬ ЗДОРОВА І ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА!

Гітлер і Сталін без сумніву злочинці. Вчинки Гітлера міжнародна спільнота визнала злочинними. Його найближчих співробітників засуджено в Нюрнбергу, а канцлер Німеччини визнав публічно вину німецького народу перед світовим жидівством. Німці призналися, що завинили теж супроти поляків і інших народів, але ніколи не покаялись за кривди заподіяні нам, хоч ми так до них припадали. Кремль не признав ніколи злочинности Сталіна, навіть після розвінчання його Хрущовом на XX з'їзді партії. Лиш частина російського народу вважає його злочинцем. Говориться натомість про „помилки" Сталіна. В очах багатьох росіян Сталін великий будівничий російської імперії і тому вони стримані в осуджуванні Сталіна.

Помилки робляться в міжнародному спілкуванні. Америка помилилась, реагуючи надто драстично після Перль Гарбор супроти американських громадян японського походження. Вона вибачилась за те публічно перед японцями. ЗСА вибачились теж перед французами за охорону, яку Америка дала відомому нацистському злочинцеві Клавзові Барб'є. Уряд Ізраїля не вибачався за масакру в Сабрі і Шатіля, але погодився на судейське дослідження обставин, які довели до тієї масакри арабів. Досі, одначе, той уряд не перевів дослідів стосовно поведінки парамілітарних дій терористичних організацій, як Ірґун і Штерн, які діяли в час творення держави Ізраїля, на що так скаржаться араби.

До злочинів мало тільки признатись і визнати вину. За них треба кари. Але до політичних помилок конечно і вистане признатись. Тільки того вимагають вірмени від турків. Визнати, що вони, турки, в розпалі Першої світової війни зробили помилку, трактуючи мирне вірменське населення як коляборантів альянтів і знищивши понад мільйон не тільки мужчин, але і жінок і дітей. Минуло близько сімдесят років від того першого новітнього ґеноциду; досі згинуло з рук вірменських патріотів понад двадцять турецьких дипломатів у відплату за той злочин, проте турки уперто відмовляються признатись до помилки, а тільки того вимагають вірмени.

Годі приписати Кремлеві вину, що вони зумисне зістрілили пасажирський південно-корейський літак. По добає на те, що завела їхня „тьохніка". Завинило їхнє почуття меншевартости, страх перед відповідальністю „свише", суперсенситивність, національна параноя. Виглядає, що це була помилка. Таке трапляється. І що є легше, як визнати помилку, висловити жаль за неї? Але вони, „ідеальні непомильні гуманісти", ніколи в нічому не помиляються... Тож зфабрикувавши теорію про шпигунську місію того літака, Ґромико виправдував на міжнародному форумі той акт і, що більше, попередив світ, що совєти готові зістрілити кожний літак, який наважиться нарушити „священність" суверенної території „родіни".

До помилок треба признаватись не тільки одиницям — народам теж. Для народу чи меншої громади признання до вини чи помилки є доказом вітальности і живучости народу. Воно є доказом, що людина, громада, чи нація має душу, відчуває, переживає; що її щось зворушує; що вона не закам'яніла; що вона жива. Навіть зреволюціонізоване суспільство, навіть те під тоталітаристичною кормигою, яке живе духово під масовою моральною мобілізацією, і воно потребує час до часу відродження шляхом визнання помилок. Інакше приходить повна петрифікація духового життя і в результаті — смерть.

Совєтське невиявлення, у випадку збитого південно-корейського літака, звичайної людяности навчило світ більше про нелюдську систему СССР, чим сотні книг і повідомлень у радіо, телевізії і пресі про дійсне обличчя тієї системи.

• • •

Політичні помилки роблять теж групи в рамках суспільств. Пересичене по вінця і наше суспільство такого роду помилками. Ледве чи можна закинути нам, що ми діяли злонавмисне в нашому недавньому минулому. Багато написано про по

(Продоження на ст. 4)

Дана Феденко...

(Продовження зі стор. 1)

Балю. Окремим почесним гостем 11-го Балю була теперішня „Міс Ню Йорк", краля української преси з 1980 року Уліта Ольшанівська, яка виголосила зворушливе привітальне слово.

Нагороди для кралі, її заступиць та інших відзначених, уфундували у формі книжок УНСоюз , „Провидіння", а грошові пожертви — УБСоюз і о. Володимир Грабець. Крім того краля Балю преси отримала ілюстрацію до книжки Петра Андрусева, подаровану дружиною покійного мистця, а її заступниці керамічні глечики роботи мисткині Марії Татарської.

Мистецьке оформлення залі як і минулими роками виконав мистець Роман Василишин, який кожного року додає щось нового до дотепних прикрас. До танців приґравали оркестра „Червона Калина", а публіка, зокрема молодь, бавилася до пізньої ночі.

АВТОРСЬКЕ СПРОСТУВАННЯ ДРУКАРСЬКИХ ПОМИЛОК

Хоч маю вирозуміння й вибачливість до друкарських помилок, то вважаю своїм обов'язком спростувати такі промахи, які змінюють сенс надрукованого.

У другому абзаці першої частини рецензії на „Листи з ГУЛаґу" („Свобода" з 15-го листопада 1983 року) надруковано неправильно: „як урядник-редактор". Має бути: ...„як упорядник-редактор". У другій частині („Свободи" з 16-го листопада) у двох перших рядках другої колонки, другого абзацу знизу помилково надруковано: „...хоч сам автор назвав її апокаліптичною". Має бути „аполітичною". У третьому абзаці третьої колонки в третьому рядку знизу неправильно надруковано: ...„відплатився чорною невдячністю свідченням у його користь". Має бути: „у його некористь". Дрібніші помилки залишаю спростовання читачам.

Володимир Барагура

Осип Зінкевич.

Параметри нашої зовнішньої діяльности у світлі події в Україні

II.

Ідеологічний підхід оснований на ідеологічній фразеології і риториці, на боротьбі ідей, які дуже часто неможливо провести в життя і які залишаються утопійними, порожніми звуками. Визнавці й ісповідники ідеологічного підходу, підходу боротьби ідей, обмежують свою діяльність (тобто зовнішню діяльність) виступами серед ідеологічно-співзвучних собі елементів. У цьому підході помітна непевність у собі і в своїх позиціях, страх перед відкритою конфронтацією з ворогом і перед зударами з ним, і рівночасно помітна тверда принциповість та відсутність дипломатичної гнучкости. Діяльність така притаманна крайньо правим і крайньо лівим середовищам не мілітарного чи революційного характеру.

Відступаючи на хвилину від питання практичного й ідеологічного, слід звернути увагу на дуже важливий фактор - основний принцип у цій діяльності: з чого ми повинні виходити, що повинно бути базою у нашій зовнішній політиці? І саме тут треба мати на увазі українську зовнішню політику, а не зовнішню діяльність.

Головними у нашій зовнішній політиці, на мою думку, повинні бути два найважливіші елементи: 1. Наші виразні, бездискусійні і неоспоримі самостійницькі позиції, і 2. Становище в сучасній Україні.

Виходячи з цих двох основних елементів, можна визначити напрямні для української зовнішньої політики і плянувати та організувати послідовно і постійно (а не принагідно) українську діяльність і різні акції на міжнародних форумах. І якраз керуючись відповідними принципами української зовнішньої політики, ставити на тих форумах українське питання з такого аспекту, що принесло б найбільше користи українській справі.

Приклад ідеологічного і практичного підходу

Щоб дати ілюстрацію ідеологічного і практичного підходу у зовнішній діяльності, щоб краще зрозуміти різниці між ними, можна навести ось такі два приклади, які тепер мають суто теоретичний характер.

Приклад перший: цього року відбулося цілком інакше, як у попередніх роках, відзначення Тижня Поневолених Націй. У Білому Домі і на інших форумах у Вашінґтоні виступали президент Реґен, Буш, Киркпатрик, ген. Сінґлявб, українські й інші представники поневолених народів.

Всі виступи мали виразний ідеологічний характер. Кожний говорив про аґресивну політику Кремлю, про загрозу комунізму у цілому світі, дехто згадував про війну в Афганістані. Ніхто з промовців не порушив ані одного практичного аспекту цих відзначень, ніхто з представників поневолених націй не ставив жадних практичних вимог до американського Уряду.

Які могли бути практичні вимоги представників поневолених народів, чи які могли бути пропозиції Уряду ЗСА?

Якби у них був практичний підхід, тоді Президент міг би запропонувати створення спеціяльної комісії з кількамільйонним бюджетом, яка б розглянула і дослідила російсько-комуністичний ґеноцид у різних частинах світу: наприклад, голод в Україні, винищення комуністами двох мільйонів людей у Камбоджі, аґресію СССР у наш час. Можна було б запропонувати створення спеціяльної комісії, яка розшукувала б відповідальних чи співвідповідальних за російсько-комуністичні злочини проти людства. Можна було запропонувати і багато чого іншого. Але такого не сталося.

Приклад другий: на різних антисовєтських демонстраціях домінують кличі нереалістичного, утопійного характеру: „Смерть Москві", „Свобода Україні" і т.д. Всі ці кличі випливають з ідеологічного підходу у ставленні до зовнішньої діяльности і вони мають виразний пропаґандивний характер (що теж не зле на відповідних форумах використовувати).

Але які у таких випадках могли б бути практичні кличі чи домагання, суто реалістичні, які можна здійснити і які можуть принайменше логічно переконувати чужинця? Ось кілька прикладів: „Домагаємося, щоб СССР забрав з України ракети з атомовою зброєю СС-4, СС-19 і СС-20". Активістові руху за мир і проти ядерної війни клич „Свободу Україні" абсолютно нічого не говорить, але домагання про забрання ракет з України, може його переконати і тоді він може протестувати не лише проти американських ракет з атомовою зброєю типу Першінґ-2, але й проти подібних совєтських ракет в Україні.

Коли на міжнародних спротових змаганнях ми будемо домагатися участи в них України, ми будемо діяти по лінії деколонізації СССР. Арґумент такий для чужинців є логічний, раціональний і переконливий. Але коли на таких спортових форумах буде знову домагання „Свободи Україні", то для чужинця, зокрема спортового болільника, це домагання не буде ані реальне ані зрозуміле. Він буде собі ставити питання: а чи ті, які виступають з таким кличем, чи вони знають, як у сучасному світі здійснити цей клич, як його провести у життя, яка їхня альтернатива у сучасній складній мілітарній, економічній і політичній ситуаціях?

Таких прикладів можна наводити й більше, але й цих досить, щоб виразніше і більш чітко з'ясувати один і другий підхід.

Про зовнішню політики в Україні

Як було сказано, зовнішню політику повинні визначувати самостійницькі позиції і становище в Україні. Це є основна база групи „Смолоскипу".

Блискуче, без емоцій, неполемічно з'ясувала постуляти для української зовнішної політики Українська Гельсінкська Група у своїй першій Декляраці. У цій Декляраці поставлено наголос, то Україна не була представлена окремою делеґацією на Гельсінкській нараді і поставлено вимогу, щоб „Україна як суверенна европейська держава (згідно з її конституцією - О.З.) і член ООН (і згідно зі статутом ООН - О.З.) була представлена окремою делеґацією... на всіх міжнародних нарадах, де мають обговорюватись підсумки виконання Гельсінкських угод" і що „з метою вільного обміну інформацією та ідеями домагатися акредитування в Україні представників зарубіжної преси, створення незалежних пресових аґенств".

(Продовження буде)

Вийшла книжка про проф. О. Лотоцького-Білоусенка

Торонто, Онт. — У серії Бібліотеки Українознавства ч. 43 Наукового Товариства ім. Шевченка появився тут у видавництві „Євшан Зілля", за редакцією Б. Гошовського, збірник п. з. „Лицар праці і обов'язку" (такий же заголовок вступної статті Дмитра Дорошенка), присвячений пам'яті проф. Олександра Лотоцького-Білоусенка (1870-1939) одного з найвидатніших українських діячів на переломі XIX і XX століть.

За словами Д. Дорошенка, він був лицарем-борцем в Петербурзі за українське слово і книжку в умовах царсько-московських заборон і цензури, борцем за автокефалію Української Православної Церкви, ініціятором і видавцем першої модерної Енциклопедії Українознавства, автором численних наукових праць, мемуаристом чотирьох томів „Сторінок минулого", державним мужем-міністром і дипломатом 1917-20 років, директором Українського Наукового Інституту в Варшаві: йому завдячуємо перше повне видання творів Шевченка в XIУ томах. Він до речі, є також автором трилогії казок про звірят для дітей.

Про багатогранну діяльність і заслуги О. Лотоцького пишуть у цій книжці у 17-ох статтях передові давніші і сучасні автори — М. Антонович, І. Власовський, П. Зайцев, І. Коровицький, Митрополит Мстислав, О. Пріцак та інші. В цій бібліографії писань і видань О. Лотоцького є про нього англомовна передмова, покажчики імен і назв, фота, віньєта мистця Михайла Михалевича.

Ціна книжки 10 долярів, замовлення з поштовим переказом або чеком слати на адресу: Yevshan — Zillia Publ., 469 Duriel St., Toronto Ont., Canada M6S 3G6.

Чин, гідний уваги й прикладу

Живемо в часі непевности й страху. Акти зловживань та злочинств людини над людиною стали вже нормальним в засягу гльобального простору. Сенсаційні досягнення зростаючих наркоманів та правопорушників стали об'єктом великого зацікавлення широкої сітки інформаційних засобів, що ще більше підсичує злочинність, вносить зневіру до правних норм та зубожіння духових вартостей людини, яка проти своєї волі, заради самозбереження, систематично уподібнюється до свого довкілля. Така ситуація наглядно захитала балянс між засадами віково існуючої моралі, етики й гуманности та сучасною ментальністю правопорушників, на яку не можуть дати задовільної відповіді наукові аналітики соціологічних і психологічних студій.

Одначе, потреба масової протидії до цього стану є необхідною і на часі, тільки чекає сміливих творців. Якщо ми віримо, що всі великі діла починаються в малому зародку, то чому не почати від нашої спільноти?

Візьмім, наприклад, нашу пресу—замість публікацій політично-хоробливих, етично не оправданих статтей та розшуків злих прикмет людини, відшукуймо і пишім про добрі, гідні прикладу світлі риси людей як у минулому, так і в сучасному.

Тому слід привітати громади, що вшановують і відзначають (на жаль, деколи вже після відходу з цього світу) наших чесних, гідних і заслужених осіб як в релігійному, так і у суспільно-громадському чи науковому, житті української спільноти. Такі признання від громади надають силу й наснагу до дальшої праці й досягнень не тільки самим елітаристам, а також їх наслідникам з молодшого покоління покоління. Таке признання є також заборолом для неоправданих зухвальців і змушує їх до самокритицизму, а тим самим балянсує терези громадського життя.

Коли говоримо про вагомість і значення таких відзначень, то з радістю треба привітати задум української громади Пассейк-Берґен повітів, яка з ініціятиви Української Централі в Пассейку, Н. Дж., запланувала відкриття і посвячення бібліотеки, у неділю 27-го листопада ц. р. в 3-ій год. по полудні в приміщеннях Централі, при 240 Говп авеню, в імені визначного й заслуженого громадянина славної пам'яті пластуна-сеньора керівництва інж. Володимира Бакальця.

Не місце тут розглядати досягнення і заслуги св. п. В. Бакальця, бо це була б інша тема, але широкі кола його друзів і знайомих в цей урочистий день збагатять це свято своєю присутністю і тим вшанують пам'ять винятковоі людини.

Цим відзначенням громада бажає утривалити пам'ять св. п. Володимира, який з волі Всевишнього відійшов від нас передчасно, а також об'єктивно розглянути вимір цінностей його великої трудолюбности в усіх ділянках життя нашої спільноти. Унаявнити елементи живучих наслідків його продуктивної праці, які ще далі є приховані тінями його вийняткової скромности й безпретенсійности. А найважливіше—це дати можливість громаді оглянути ним створену бібліотеку та побачити, може, найбільшу виставку збірки української філателістики, збірки грошей Української Держави, збірку пластових відзначень та багато, багато інших цінних речей св. п. В. Бакальця.

Бібліотеку посвятять отець д-р Рафаїл, парох української католицької церкви в Пассейку св. Отця Миколая, та о. Поцолюк, парох української православної церкви Св. Вознесіння. Після цього у великій залі відбудеться офіційна частина з мистецькою програмою при солодкому і чаю. Там також можна буде оглянути виставку цінних збірок св. п. В. Бакальця. Вступ вільний.

Ми віримо, що це, чи подібні дні відзначення, принесуть кожному не тільки користь і вдоволення, а також послужать прикладом, скільки може зробити одна добра людина, яка живе й горить доброзичливістю і відданою любов'ю до свого народу.

І. Буртик

55-літній ювілей Марії і Петра Морозів

Марія і Петро Морози

Наші заслужені громадяни Марія і Петро Морози обходили 55-літній ювілей свого подружжя. Отець Микола Невмержицький відслужив Молебень за здоров'я ювілянтів. Співав хор під управою професора Данила Садового.

Відтак родина і приятелі ювілятів зійшлися у залі на прийняття. Під час прийняття промовляли о. Микола, Данило Бортник, голова парафіяльної ради, Марія Кайко і Василь Мигован, голова 238-го Відділу УНСоюзу, які пригадали заслуги ювілянтів на полі церковному, громадському та союзовому.

Ювілянти подякували усім, що приготовляли прийняття і тим, що прийшли вшанувати їхній день.

Марія і Петро Морози передали подарунки на потребуючих—в пам'ять Великого голоду в Україні, на утримання Шевченківської площі в Вашінґтоні, на - Фонд „Стежками батьків по Европі", на Український Інститут у Гарварді, на „Свободу", на українську православну Церкву св. Андрія в Бостоні—разом 350 долярів

М. Є.

НА 80-МУ РОЦІ

У вістці п.з. „Помер П. Кучма, провідний союзовий та громадський діяч" („Свобода", ч. 222 з 22-го листопада ц.р.) помилково подано, що смерть наступила на 70 році життя. В дійсності св. п. Кучма помер на 80 році життя. Похорон відбудеться у середу, 23-го листопада, з похоронного заведення Стівенсона при 790 Piermont Ave., Piermont N.Y.

Ветерани вшанували бл. п. полковника Волі Стека

Ню Йорк, Н. Й. — У суботу, 29-го жовтня ц.р., прибули до Українського Інституту Америки американсько-українські ветерани зі своїми родинами — Уляна Стек, вдова по св. п. В. Стек зі своєю мамою, татом і братом Романом Стельмахом, які приїхали на цей святочно-меморіяльний вечір з Балтимору, та ряд представників місцевих організацій, щоб своєю присутністю віддати належну пошану бл. п. полк. В. Стекові.

Світлив: Р. С. Голіят

Св. п. полковник Волі Стек

Вечір, присвячений св. п. полковникові летунства в резерві, адвокатові Волі Володимирові Стекові, відкрив й ним провадив Богдан Безковайний, капелян станиці Українсько-Американських Ветеранів ч.7 ім. стрільця Миколи Миня, який згинув у Другій світовій війні. Б. Безкоровайний провів молитву й заподав коротку біографію про полк. Стека, який віддано працював як для своїх побратимів по зброї, так і для всієї української громади в ЗСА.

Обширну доповідь про бл. п. полк. Волі Стека виголосив приятель покійного д-р Іван О. Флис, предсідник Українського Народного Союзу. Промовець зупинився на пройденому життєвому шляху св. п. Стека, який був взірцем для української громади. Волі, як член Республіканської партії, кілька разів ставав до змагу в правиборах і виборах, щоб здобути позицію, з якої він міг би служити інтересам українського поселення в ЗСА.

Покійний був взірцевим адвокатом й громадсько-політичним діячем. Він, як віцепрезидент Українського Братського Союзу, організував кожного року Фестивалі Молоді на відпочинковій оселі „Верховина" в Ґлен Спей, де щороку збиралися тисячі українського люду, щоб подивляти наше мистецтво й здобутки нашої культури поза межами України. Д-р І. Флис згадав і про те, як він і ряд інших приятелів покійного, заносили мольби до Всевишнього за його щасливий поворот домів з ворожого полону.

Наш приятель і друг по зброї залишив нашу громаду в досить молодому віці. По короткій і тяжкій недузі 30-го березня 1983 року побратими по зброї і родина Покійного відпровадили тлінні останки бл. п. полк. Волі Стека з Ню Йорку до Вашінґтону, де поховано його при участі 80-ти вояків в активній службі з військовими почестями на військовому національному цвинтарі в Арлінґтоні, на березі ріки Потомик у Вашінґтоні. Своє зворушливе слово д-р Іван Флис закінчив словами „Вічна йому пам'ять!".

Наступний бесідник, Гаррі Полчі, лейтенант нюйоркської поліції, згадав про віддану працю В. Стека для нашої громади. Він був членом католицьких ветеранів св. Юра й довгі роки був президентом координаційного комітету між Американсько-Українськими Ветеранами, ОбВУА, Ветеранами Першої Української Національної Армії і УПА. Покійний постійно організував в Українському Народному Домі в Ню Йорку ветеранські різдвяні зустрічі, де після виставлення ялинки українська коляда лунала по цілому українському „давтавні" Він був організатором спільного свяченого й ряду інших спільних імпрез. До останньої хвилини свого життя Волі був рушійною силою, яка координувала усі українські організації.

На поклик капеляна Станиці ч.7 Богдана Безковайного повставанням з місць і кількахвилинною мовчанкою присутні віддали останній салют б. п. В. Стекові й американським воїнам, які віддали своє життя за американські ідеали на полях боїв у Ливані й Ґренаді.

Вдові Уляні Стек Атанас Кобрин, командир Станиці ч.7 і ч.1260 вручив „Грамоту Вдячности" за великі заслуги бл. п. В. Стека, відданого воїна американського летунства, й вклад його праці в розбудову українських організацій.

Для доповнення цього звідомлення про вечір американсько-українських ветеранів, присвячений св. п. полк. В. Стека, варто пригадати читачам декілька рядків зі „Свободи" ч. 191 від 14-го жовтня 1965 року, де, між іншим, читаємо, що: „Володимир Стек, уродженець Ню Йорку, так, як його тато, служив при війську ЗСА, тепер є полковником летунства в резерві. Цікаве в ньому те, що він в молодому віці вивчив гру на кількох інструментах і вміє грати на скрипці, клярнеті, саксафоні и органі. Він є членом музичної юнії ч. 802". Мабуть, це і було тим, що спонукало його так завзято організовувати фестивалі молоді.

Після спільного відспівання „Боже, Благослови Америку..." усі почали споживати теплу вечерю й обмінюватися думками про вклад праці полк. Стека у розбудову громадського життя української громади в Ню Йорку.

7-ий Курінь УПС Ім. А. Войнаровського

з великим жалем повідомляє Пластове Братство та Українську Громаду, що дня 12-го листопада 1983 року у Клівленді, Огайо

на 93-му році багатого в добрі діла життя відійшов на Вічну Ватру

бл. п. пластун сеніор довір'я
РОМАН МІХНЯК

член Курінного Проводу, член ОП УПС Пластової Станиці в Клівленді, член Управи Пластового Музею, улюблений учитель і виховник та громадський діяч.

•

Опечаленій Родині Покійного Курінь складає вислови глибокого співчуття.

•

Для сплетення нев'янучого вінка, у світлу пам'ять нашого Дорогого Друга, прохання складати датки на Пластовий Музей у Клівленді.

Замість квітів на могилу Незабутнього ДРУГА
св. п. Романа Яценкова
пересилаємо 20.00 долярів на БУДОВУ ЦЕРКВИ в Югославії.
Євгенія і Роман ЛЕНЧИЦЬКІ

У 24-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п.
МИКОЛИ ШУСТА
який відійшов у Вічність 25 листопада 1959 р. відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в п'ятницю, 25 листопада 1983 р., о год. 8:30 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
Про молитви просить —
син ВАСИЛЬ ШУСТ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Професора
СВ. П.
РОМАНА МІХНЯКА
складаємо 100.00 долярів
на ПЛАСТОВИЙ МУЗЕЙ в Клівленді, Огайо, згідно з волею Родини.
•
Опечаленій Родині висловлюємо наше співчуття.
БУВШІ УЧНІ
ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 20-го листопада 1983 р., в ранніх годинах, по тяжкій і довгій недузі відійшла у Вічність
моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.
ЕВА МАДРИ
з дому РОМАНЬЦЬО

Залишила у великому смутку:
мужа — МИРОСЛАВА
брата — ВАСИЛЯ з дружиною МАРІЄЮ і всю Родину
в Польщі — 2 сестри з родинами
Знайомих і Приятелів

Тіло спочиває в похоронному заведенні Wolf La Bella, 87-13 87th Street, Woodhaven, N.Y.

ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок і вівторок, 21-го і 22-го листопада 1983 р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в середу, 23-го листопада 1983 р., о год. 9-ій ранку до церкви Покров Божої Матері в Озон Парку, Н. Й., при 97-ій Авеню і 87-ій вул., а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Т-во Українських Інженерів Америки — Відділ у Філядельфії

ділиться сумною вісткою, що 20-го листопада 1983 р., на 65-му році життя, ненадійно, відійшов у Вічність

бл. п. інж.
Евстахій Филипович

довголітній член Відділу, б. член Управи, б. голова Відділу.
•
Найщиріші співчуття Родині і Його Колеґам пересилає
Управа Відділу

В безмежному горю повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що з волі Всевишнього, дня 20-го листопада 1983 року відійшов, ненадійно, у Вічність, на 65-му році життя,
наш Найдорожчий та Незаступимий БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п. інж.
ЕВСТАХІЙ ЮРІЙ ФИЛИПОВИЧ

ПАРАСТАС буде відправлений в п'ятницю, 25-го листопада 1983 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенню М. Насевича, 109 E. Tabor Road, Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 26-го листопада 1983 р., о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. о. Миколая при 24-ій і Попляр вул., а потім на цвинтар ПДМ на Факс Чейсі.

Горем прибиті:
сестри:
ГАЛИНА
ІРИНА МІЛЯНОВСЬКА
СОФІЯ з мужем ОЛЕКСАНДРОМ ВОНТОРСЬКИМ
брат — КОРНЕЛЬ з дружиною МАРІЄЮ
братові:
ОСИПА
ЯРОСЛАВА
ОЛЬГА
сестрінок — ЗЕНОН ВОНТОРСЬКИЙ
братанки:
ЗЕНОВІЙ з родиною
ДАРІЯ з родиною
МАРТА з родиною
Ближча та дальша Родина в Америці
•
Замість квітів на могилу, Родина просить складати на Патріярший Фонд або Фонд Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії, Па.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10 грудня 1983 року (до числа за новим календарем) та до 19-го грудня 1983 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься дотримуватися цих реченців.

На Лонг Айленді поставлять пам'ятник жертвам голоду

Величаве відзначення 50-річчя забутого голокосту в Україні в 1932-33 роках, під час якого від голодової смерти загинули понад 7 мільйонів українських селян, відбудеться на Лонг Айленді, Н. Й., у неділю, 27-го листопаду цього року.

Ще у квітні ц.р. в Юніондейлі, повіт Нассо, Н. Й., заснувалась неполітична організація—З'єднаний Українсько-Американський Комітет для відзначення Голоду, яка наполегливо працювала для приготування цього відзначення. Американці українського походження Данило Козак і Кирило Безкоровайний наголосили, що цей Комітет створюється виключно для соборного відзначення річниці Великого голоду і представлятиме всіх українців Лонг Айленду і метрополії Ню Йорку.

Головним завданням Комітету було виготовлення меморіяльного мармурового каменя, який по-мистецькому запроєктував Ігор Кучмак, і який тепер знаходиться в останній стадії викінчення. Комітет отримав дозвіл від місцевого уряду поставити меморіяльний камінь, присвячений жертвам голодової смерти в Україні, на цементовій фундації в Айзенгавер Парку в Іст Медов, Лонг Айленд.

На восьмому річному бенкеті зі забавою 256-го Відділу УНСоюзу в Саффок повіті в Рівергеді, Н. Й., у суботу, 22-го жовтня, Д. Козак звітував про активність голодового комітету, подав проєкт моделю меморіяльного каменя та запросив усіх взяти участь у меморіяльному відзначенні 27-го листопада. Фотограф місцевої преси сфотографував бенкетовий комітет і представників комітету для відзначення голоду, Д. Козака й К. Безкоровайного з проєктом пам'ятника, пізніше ці знімки появилися у місцевій пресі.

Члени бенкетового комітету 256-го Відділу УНС в Рівергеді, Н. Й. Стоять довкола меморіяльного каменя жертвам голоду в Україні (зліва): Мирослав Довбуш, Андрій Шульга, Олга Недошитко, Вілліям Недошитко, президент, Данило Козак і Кирило Безкоровайний

Повідомлення про поставлення меморіяльного каменя жертвам голоду в 1932-33 роках розіслано до багатьох американських часописів, про що подбав Д. Козак.

Інформаціями українською мовою займається Катерина Мицьо. Крім того, Д. Козак подбав про те, що голова повіту Саффок Пітер Ф. Когален видав проклямацію з приводу 50-ої річниці голоду, яку 27-го жовтня прочитав головний заступник голови повіту. Були запрошені репортери кількох місцевих часописів. Вперше на українську імпрезу головна газета Лонг Айленду „Нюздей" вислала свого кореспондента. Присутніми були від Комітету: представник Саффок повіту М. Безкоровайний, голова Комітету Йосиф Хома і члени—Володимир Білий та В. Торчинович з дружиною. М. Безкоровайний передав представникам преси та заступникові голови повіту Ґаллаґерові приготовлений Д. Козаком пресову інформацію і памфлет під заголовком „Штучний голод, 1932-33", виданий УАП Церквою в Америці, в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В повіті Нассо проходить збірка пожертв для оплати меморіяльного каменя (кошти виноситимуть понад 2,000 дол.). На пропозицію Катерини Мицьо Комітет плянує подати до найвищого суду повіту Нассо в Мінеолі, Н. Й., формальне оскарження совєтського уряду за вбивство голодом мільйонів українців. Це оскарження заадресоване до повітового прокуратора Нассо, а згодом буде представлене також совєтській місії в Ґлен Ков, Н. Й.

Запрошено до участи кількох представників американського політичного світу, поміж ними конгресмена МекҐрата. Запрошення вислані також до президента Роналда Реґена і губернатора Стейту Ню Йорк Маріо Квомо. Комітет також вислав листа до президента Р. Реґена і представника Уряду ЗСА у переговорах про редукцію нуклеарних ракет Едварда Ровні в Швайцарії, що вони мусять пам'ятати про голод в Україні і не йти на поступки СССР.

Голова Комітету Й. Хома також сконтактувався з рядом офіційних осіб, запрошуючи на церемонію поставлення каменя в Азенгавер Парку.

Справами збирання фондів займаються члени Комітету—Саранча, Білий, Шанайда, Корнага і Капустянська, скарбник. Інші члени—родина Дацьків, Данилюк, Марко, Мамус, Пищимуха, Щерба, Вакулинський і Вуд. Почесний комітет складається із католицьких і православних священиків Лонг Айленду. Отець Шараневич з католицької церкви св. Володимира (Гемпстед) і отець Гаюк, парох православної церкви в Юніондейлі в асисті інших священиків посвятять меморіяльний камень. К. Мицьо вже розіслала понад 40 листів до всіх українських церков і організацій на Лонг Айленді, включно з Бруклином і Квінсом, в Ню Йорку та у Бронксі, запрошуючи їх до участи у посвяченні меморіяльного каменя. Крім того такі ж листи вона вислала до українських організацій в Йонкерсі і в стейті Ню Джерзі.

Церемонія посвячення розпочнеться в 11:30 ранку в неділю, 27-го листопада, в українському католицькому парафіяльному центрі при 226 Юніондейл авеню в Юніондейлі. Звідти моторкада з транспарантами, яку має супроводжувати поліція повіту Нассо, направиться до Парку Айзенгавера, Іст Медов, площа для стоянки автомобілів число 6. Церемонія дедикації розпочнеться в 12:30 год. по полудні. Майстром церемоній буде буде голова Комітету Комітету Й. Хома. Після дедикації моторкада попрямує до совєтської місії в Кенилворт, Ґлен Ков, для демонстрації, супроводжуватиме її поліція Ґлен Ков.

Всі українці, американці українського походження і всі інші національності запрошені взяти участь у цьому величному вшануванні пам'яті жертв забутого голокосту. Побажані українські убрання і організаційні прапори. Запрошені преса, радіо- та телевізійні станції Лонг Айленду і Ню Йорку. Запрошена так само організація Українсько-Американських Ветеранів, які будуть на почесних стійках.

За докладнішими інформаціями слід телефонувати до голови Комітету Й. Хоми на число (516) 921-4910 або до Д. Козака, на число (516) 667-2521.

Б. К.

А сповідь здорова...

(Закінчення зі ст. 2)

милки наших „похідних груп", про братовбивства в розпалі безвиглядних змагань виявити в той час нашу жагу самобутности. Наші помилки в той час виправдовує, до деякої міри, наше політичне невироблення, запал гарячих голов. Але помилки треба визнати. Правда про ці помилки виходить спроквола на денне світло. Читайте писане кров'ю серце „Пережите і передумане" Данилом Шумуком. Пора б і нам ударитись у груди і признатися перед собою самими, де ми грішили. Ми бачимо сильветки тих, що політично прогрішились щораз то чіткіше. Але чи є хоч натяки на те, що починаємо аналізувати свою поведінку в минулому хоч би для науки грядучих поколінь, щоб ми вічно і постійно не повторювали ті самі помилки і платили за них таку високу ціну кров'ю? Де там. Іноді вихвалюємо помилки та кладемо на п'єдесталі тих, які за них — помилки — відповідальні.

А таке дрібне по суті в перспективі нашого національного інтересу явище, як політичний розбрат на XIII Конгресі? В моїх очах УККА перестав бути демократичною, нас усіх репрезентуючою інституцією, коли накинув нашій громаді одного політичного середовища осуд Григоренка. Григоренко — це символ; це прообраз більшости нинішньої України. Нині там уже третє після нас покоління, яке здебільшого, щоб утриматись на поверхні, мусить переходити через комсомоли і кривити душею. Народ не може здати всі позиції, бо життя мусить іти вперед. Коли б то нинішнє покоління — друге після Григоренка, а то й третє — вміло таки знайти дорогу колись до рідної хати, як її найшов Григоренко, то нам не було б чого журитись майбутнім. Відкидаючи Григоренка, ми відкидаємо надію на наше майбутнє, бо Україна живе нині іншим життям, як те, яким ми бажали б, щоб вона жила; про виключення тут не говориться.

Та справа не тільки у Григоренкові. Хтось бажає накинути нам свої вірування. Хтось хоче підкорити вільного духа приказами проводу. Таке намагання — це болюча помилка тих, які намагаються завести авторитарні прийоми у вільний громаді, що вчиться дечому з демократії.

Ми дивуємось, що Кремль такий короткозорий і відмовився признатись до помилки у справі зістрілення літака, хоч це було б безсумнівно політично корисним кроком для системи, моральні вальори якої так низько розцінюються у світі. А ми в нашому громадському житті, як той Громико, підтверджуємо наші помилки і виявляємо тенденцію ніколи до них не признаватись. Партія ніколи не помиляється — це вірно. І там і тут вона непомильна. Та для духового здоров'я нації — висповідатись із помилок таки добрий випробуваний засіб.

Юрій Солтис одержав ступінь доктора

Ню Йорк.—Юрій Солтис, відомий український американський громадський діяч, одержав недавно ступінь доктора в Мідлбері коледжі (Мідлбері, Вермонт) за літературну працю на тему „Дон Кіхот в творах Достоєвського", яку він написав в еспанській мові.

Д-р Ю. Солтіс народився в Стрию, Західня Україна, а до Америки прибув в грудні 1949 року. Він одержав ступінь бакалавра в Гофстра університеті в 1958 році та ступінь магістра в Фордгемському університеті в Ню Йорку в 1964 році.

Д-р Юрій Солтис

Після того він студіював в 1965-1973 роках у таких університетах як Стейтовий університет Ню Йорку в Олбані, Дартмут коледж, університет Вест Вірджінія, Ферфілд університет, університет Сан Франсіско та університет Валенсії, Еспанія, де він одержав ступінь „ліценціятури", що є еквівалентом магістерки.

Треба згадати, що Мідлбері коледж є престижевою високою американською школою, яка дає можливість чужомовним професорам викладати в їхніх мовах, а студентам чужинцям одержувати наукові ступені за їх дисертації в їхніх мовах. Докторська програма в тому коледжі вимагає від студентів одного року студій у закордонному університеті і повне знання та пливкости щонайменше двох чужих мовах.

Все ці студії д-р Солтис закінчив при допомозі різних урядових і приватних стипендій.

Під цю пору д-р Солтис вчить еспанську мову і літературу в середній школі в Юніондейл, Н. Й., та займає також позицію професора-асистента в Адельфай університеті. В минулому д-р Солтис викладав у таких університетах і коледжах: університет Вест Вірджінія, університет Гофстра, Нассо Коммюніті коледж, університет Адельфай, і вчив на літніх курсах в Південній Америці.

Д-р Солтис працював в інших споріднених заняттях як, наприклад, в Американській польовій службі, в якій він був перекладачем і вчителем англійської мови в Чіле. Будучи на офіційній відпустці зі школи, він в 1974-1975 роках був вчителем англійської мови в Еспанії. Д-р Солтис, крім еспанської мови і літератури, також вчив німецьку і російську мови та суспільні науки.

Він є членом різних професійних і наукових інституцій і був три рази стипендистом з рамені НДЕА („Нешинел діфенс едюкейшинал акт") в 1962, 1963 і 1969 роках; він був також стипендистом Департаменту освіти Нюйоркського стейту. Д-р Солтис є членом Крайового почесного еспаномовного товариства та Крайового Товариства гуманних наук, був дорадником нюйоркської стейтової асамблеї при департаменті освіти (1974-76) і членом Ради реґентів нюйоркського стейту для освіти (1963-64)

Д-р Солтис активний член Республіканської партії, впродовж сімох років він був головою Відділу УККА в Гемпстеді, Н. Й. і є членом Пласту, членом Центральної Управи ОДВУ та членом Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради (УАКР).

Д-р Солтис з дружиною Іванкою живуть в Юніондейлі, Н. Й., а кілька місяців тому вони віддали єдину свою дочку Лідію, яка вийшла заміж за Ярослава Беленюка.

Н. Н.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодиноких осіб, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

до 20-го грудня 1983 року

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 27-го ЛИСТОПАДА 1983 р.

Асторія, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд., о год. 4:30 по пол. в церковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. Проситься членів прибути і вирівняти членські вкладки та вислухати звітування Управи. — М. Хоманчук, секр.